

Ambacht en nostalgie verlagen de drempel De Koppeling in Roggel opent haar deuren

v.l.n.r.: Jean-Pierre Blomsma, locatiemanager
Anita Manders, Amy v/d Beek en Lindsey Pooler

Het wordt een werkgebied genoemd. De Koppeling in Roggel, die op 5 september officieel wordt geopend door burgemeester Schmalschlager van Leudal, lijkt vooral een kleurrijke aanwinst voor het 'leef klein aardig dörpke'. De aansluitende open dag moet een belangrijke stap vormen op weg naar inbedding binnen de hechte dorpsgemeenschap. Niet dat Elivagar, de organisatie waar De Koppeling onder valt, hier onbekend is. Al sinds jaar en dag heeft Elivagar in deze rustige omgeving een woongemeenschap waar mensen met een verstandelijke beperking worden begeleid. De Koppeling is één van de plaatsen waar zij zich kunnen ontwikkelen.

Anita Manders (36) werkt volgende maand al 12 jaar voor de organisatie. Begonnen als teamcoördinator, is zij sinds april 2019 locatiemanager in Roggel. 'We zijn een zorgorganisatie die volgens een antroposofische mensvisie werkt' legt Anita uit, om dat vervolgens meteen in begrijpelijke taal om te zetten. "We richten ons vooral op wat goed gaat en op het versterken van initiatiefkracht, in plaats van op wat niet goed gaat. We leggen het accent op kwaliteiten, talenten, wensen en mogelijkheden van mensen."

Doelgroep

Vanuit die visie verleent Elivagar, als organisatie onderdeel uitmakend van de koepel De-Seizoenen, zorg aan een heel diverse groep cliënten. 'Op dit moment hebben we, in de ruime zin, nog twee doelgroepen' vertelt Anita. 'We werken nu nog met licht verstandelijk beperkte jongeren. Dat gebeurt overigens niet op het terrein van de vier woonhuizen in Roggel waar we nu zijn, maar in Haelen. Daar gaan we echter mee stoppen, omdat we in de loop der tijd hebben ontdekt dat daar onze kracht niet ligt. De mensen daar gaan we begeleiden naar een nieuwe woonplek. We gaan ons nu richten op mensen met een verstandelijke beperking plus bijkomende psychische problematiek. Maar ook daarbij is het niveau zeer uiteenlopend. Van cliënten die niet communiceren via taal, tot mensen die zelfstandig ambulant wonen. En alles wat daartussen zit. Die laatste groep mensen is door training en het zelf aanleren van vaardigheden zo ver gekomen.'

Zinvol werk

Mensen hebben dan misschien wel een beperking, ze zijn niet die beperking. Zoals iedereen willen ook zij zichzelf graag ontplooiën op een manier waar ze zich prettig en op hun gemak bij voelen. Waar andere zorgvormen vaak het woord 'dagbesteding' hanteren, wordt

vanuit de antroposofische visie gekozen voor 'werkgebied'. 'We proberen dan ook echt zinvol werk te creëren voor de mensen' gaat Anita verder. 'Dat gebeurde voorheen onder meer op de locatie in Heythuysen, maar daarvoor moesten onze cliënten steeds met de fiets of bus zelfstandig daarheen. Dus toen het pand hier aan de overkant van de Koppelstraat vrij kwam, op nummer 8, durfden we er eerst alleen nog maar van te dromen. Dat zou immers ideaal voor ons zijn: cliënten hoeven alleen maar de straat over te steken. Maar na een bezoek met de makelaar waren we er vrij snel uit. Dit moest absoluut De Koppeling worden...'

In het zicht

Anita zag het al meteen helemaal voor zich. De Koppeling moest niet alleen figuurlijk maar ook letterlijk een plek midden in de gemeenschap zijn. Niet 'weggestopt', maar met een open sfeer en uitstraling. 'Lekker in het zicht, dan we maken er een mooie winkel van ook!' was haar overtuiging. 'Het kostte in het begin wel wat overtuigingskracht, maar het resultaat is fantastisch geworden. We hebben immers meerdere werkgebieden: hoeve Twente in Heythuysen en de werkschuur Leudal in Haelen. Maar nu hebben we er dus een heel fraaie, creatief ambachtelijke locatie bij, midden in Roggel. Ik kan er lang over praten, maar waarom steken we zelf niet even de weg over?' nodigt Anita uit. Laten we dat dan ook maar meteen doen...

Verbinden

Al wandelend nemen we de organisatie nog eens door. Elivagar heeft een kleine veertig cliënten onder haar hoede. Sommigen hebben ouders in Heythuysen, anderen helemaal in Den Haag. 'Sommige mensen kiezen dan ook

heel bewust voor de antroposofische visie. Die wordt wel op meerdere plekken gevolgd, maar dan zit je meestal in het noorden van het land' weet Anita. 'Dus soms volgt de keuze ook uit de combinatie met deze omgeving'. Dik vijftig medewerkers en een twaalfstal vrijwilligers houden alles draaiende. Medewerkers hebben een achtergrond vanuit pedagogische of vakinhoudelijke opleidingen. Maar het zijn vooral mensen die zich met bewoners willen verbinden en hen willen ondersteunen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Ook de vrijwilligers zijn actief op de verschillende woon- en werkgebieden. Zowel in groepsverband, als gericht op individuele activiteiten met cliënten.

Enthousiasmeren

Hoewel de jeugdroom om chirurg te worden op de middelbare school vroegtijdig verstoord werd, stond wel vast dat Anita met mensen wilde werken. Zo kwam ze via de SPH in de gehandicaptenzorg terecht. De in Linne geboren, maar in Stramproy wonende Anita ontdekte bij PSW in Heythuysen vervolgens dat ze het werk van haar teamleidster eigenlijk veel leuker vond. Dat leidde weer tot de studie management in de zorg en dienstverlening, om haar leidinggevende kwaliteiten verder te ontwikkelen. In haar huidige job kan ze haar ei hoorbaar kwijt. Plannen, beleid maken, aansturen en collega's enthousiasmeren, zijn onderdelen die haar aanspreken. 'Zeker ook dat laatste. Want zonder al die andere mensen kan ik bedenken wat ik wil, maar komt er natuurlijk nog niks van de grond. Bovendien: als plannen niet breed gedragen worden, kun je net zo goed stoppen.'

Creativiteit

Laagdrempeligheid blijkt opnieuw een sleutelwoord voor Anita. Niet alleen naar buiten toe, maar ook intern. Ze kent alle cliënten wel. En andersom. 'Ze lopen hier gewoon binnen of sturen een appje. Ik maak zelf sowieso iedere ochtend m'n rondje om te kijken hoe het met iedereen is. Het mooiste van dit werk vind ik nog steeds als ik iemand kan helpen te ontdekken wat zijn of haar talent is. Dat iemand een eigen ontwikkeltraject heeft gemaakt en daar trots op is, dat geeft veel voldoening. Maar ik vind het ook nog steeds leuk om gewoon met cijfers bezig te zijn hoor' lacht Anita. 'Daar moet je – gedwongen door bezuinigingen – regelmatig ook aardig wat creativiteit bij aan de dag leggen.'

Korte lijnen

De open deur mentaliteit is echter zeker iets wat Anita niet alleen op 5 september wil uitstralen. 'Ik wil graag mensen uitnodigen om bij mij binnen te stappen, ook als er problemen of moeilijkheden zijn. Juist mensen uit de buurt kunnen ons helpen die op te lossen. Maar dan moeten ze dus wel bij je binnen durven komen.'

Korte lijnen, zaken bespreekbaar maken en houden, dat kan heel veel narigheid voorkomen. De winkel die nu onderdeel van De Koppeling is kan daar een mooie rol in spelen. De mensen kunnen er een kopje koffie drinken en zelf de mooie kanten ontdekken. Want vaak wordt de focus nog gelegd op wat niet goed gaat. Ik vind het dan altijd wel een uitdaging om dat om te draaien.'

Kerstpakketten

Zodra we over de drempel stappen aan de Koppelstraat 8, wordt al snel duidelijk dat die missie goed op koers ligt. Naast de sfeer van een kleine, gezellige horecagelegenheid treffen we een bonte verzameling van eigen producten aan, die in de winkel verkocht worden. Veel zaken worden ter plaatse gemaakt, van vilt en andere stoffen.

Ook kaarsen en keramiek horen tot het assortiment. 'Verder worden hier kerstpakketten gemaakt' licht Anita toe. 'Ook deels weer gevuld met eigen producten, natuurlijk. Daar wordt dan een complete productielijn voor opgezet.' Kort daarop worden we begroet door Lindsey, die zich samen met haar rechterhand Jean-Pierre over het snoepwinkeldeel van De Koppeling heeft ontfemd.

Sjnorrezaad

Voor wie oud genoeg is, maakt de geest hier even een kort maar mooi uitstapje naar lang vervlogen tijden. Snoepwinkels zijn anno 2020 sowieso al bijna geheel uit het straatbeeld verdwenen. Maar ook veertigers en vijftigers van nu weten nog wel hoe het voelde om als kind met een paar cent in de vuist geklemd naar naar de lokale uitbater te rennen, om daar de altijd lastige keuze tussen dropveter, zoethout of spekje te maken. Want net zo heerlijk 'ouderwets' gaat het er bij De Koppeling ook aan toe: snoepgoed is gewoon per stuk verkrijgbaar. Het aanbod is een waar feest der herkenning. De gekleurde hartjes en de snoepketting zijn bij iedereen wel bekend. Over de naamgeving van een ander product ontstaat echter even enige verwarring. Want wat als zwart-wit verkocht wordt, noemde uw redacteur in zijn jeugd 'sjnorrezaad', maar Lindsey kent het weer als 'sjnuf'. Het zal behalve plaats- ook wel generatiegebonden zijn.

Herinneringen

'Klanten vinden dit geweldig' zegt Lindsey. 'Ook dat daar, borstthoning. Vroeger werd dat jodenvet genoemd'. In een tijd dat zigeunersaus al problematisch ligt, houden we het dan maar bij deze naam. Ook kattespaauw werd trouwens wel gebruikt. Weer anderen kennen dit product onder de naam kletsop. Het was vooral aan het begin van de twintigste eeuw populair. De 'colaflesjes' roepen dan weer herinneringen op aan warme zomerkampen in de jaren tachtig. 'Vanmorgen was hier nog een mevrouw uit Roggel met twee kindjes' vertelt Lindsey. 'Die mochten iets uitzoeken omdat ze lief waren geweest en die waren daar dolblij mee.' Waarom zou het niet meer kunnen?

Deventer koek

'Voor wat betreft het horecadeel kunnen we mensen heel veel soorten koffie, thee en fris aanbieden' gaat Lindsey opgewekt verder. 'Maar we hebben ook cupcakes en wafels, aangepast aan de seizoenen. Nu bijvoorbeeld bramen, met zelfgemaakte siroop. En daar, voorin, daar is het creatieve deel van de winkel. Daar worden ook producten van de andere locaties van DeSeizoenen aangeboden, uit verschillende delen van het land.'

Zo komen de zelfgemaakte koekjes van de vestiging Overkempe, uiteraard uit Deventer. Even later, aan de Icteta, geeft Anita nog maar eens met een voorbeeld aan dat ook de cliënten erg enthousiast zijn over het nieuwe werkgebied. 'Er waren er zelfs bij die op een ander werkgebied zaten, maar die een zelf geschreven ontslagbrief indienden, omdat ze allemaal hier in de winkel wilden komen werken...'

Uitnodigend

Terwijl de kassa vrolijk rinkelt wijst Anita er nog op dat cliënten vaak ook als doel hebben om te leren omgaan met geld. 'Ook daarvoor is deze zaak natuurlijk een heel geschikte plek. Mensen die hier komen begrijpen dat ze soms wat meer geduld zullen moeten hebben, dat is dan ook geen probleem. Je ziet verder dat er ook een meer afgeschermd gedeelte is, voor cliënten die wat meer moeite hebben met prikkels van buitenaf. Die kunnen daar hun plekje zoeken.' Al met

al is De Koppeling duidelijk een heel uitnodigende gelegenheid geworden voor iedereen: voor cliënten, medewerkers én bezoekers. 'We zijn hier allemaal gewoon heel erg blij mee' zegt Anita dan ook tot slot.

Tekst: John Hölsgens

Welkom

De officiële opening van De Koppeling in Roggel op 5 september is om 11.00 uur gepland. De aansluitende open dag duurt tot 16.00 uur. Medewerkers en cliënten laten u graag zelf ervaren hoe mooi hun werkomgeving geworden is. Tijdens de open dag kunt u ook een kijkje nemen in de woonhuizen. Verder staan er marktkraampjes waar producten van de diverse werkgebieden verkocht zullen worden. Ook voor kindersanimatie – en natuurlijk een hapje en een drankje – wordt gezorgd. Iedereen is van harte welkom.

